Vladislaus IV.
Poloniarum Rex.

Vilnensis Academiae Soc. Jesu: Aeternitas
Serenissimorum Stirpis Jagellonicae Regum
in Vladislao IV Orbi expressa.

51.

ÆTERNITAS
SERENISSIMORVM
STIRPIS JAGELLONICÆ
REGVM
IN
VLADISLAO IV.
Orbi expreſſa,
&
Eidem Sereniſſimo ac Inuictiſſimo
POLONORVM AC SVECORVM
REGI
cùm VILNAM Lithuaniæ Metropolim
cum Sereniſſima REGINA
CÆCILIA
RENATA
AVSTRIACA
ingrederetur
Ab Almâ ACADEMIA VILNENSI
Societatis JESV, in debitæ ſubiectioni
teſtificationem
dedicata.

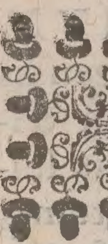
VILNÆ Typis Academicis Anno M. DC. XXXIX.

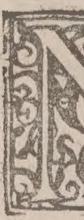
.ic.

VNO AVVLSO NON DEFICIT ALTER
AVREVS, ET SIMILI FRONDESCIT VIRGA ME-
TALLO.

Virg. 6. Æneid.

POTENTISSIMO
ac
INVICTISSIMO
VLADISLAO IV.
REGI POLONIÆ

Magno Duci Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masouiæ, Liuoniæ, Samogitiæ, Seueriæ, Czernihouiæ &c. &c.

Suecorum, Gothorum, Vandalorumque Hæreditario

REGI.

Domino Clementissimo.

NOn vna mentem Maiestas occupat, cùm Augustum vultum Tuum intuemur, REX POTENTISSIME: Senatum Regum solus exhibes, quos ex conspectu Tuo meliùs, quàm ex Annalium reuolutione nouimus. Viuere in Te IAGELLONIS Herculeum robur, inuictos VLADISLAI Varnensis animos, ALBERTI clementiam, ALEXANDRI in Ciuium

 animis

animis pertractandis peritiam, SIGISMVNDI Primi felicitatem, altum & imperijs regendis natum AVGVSTI iudicium, Paternum SIGISMVNDI Tertij tum publicæ Salutis studium, tum Literarum, Ingeniorum, Virtutumq; patrocinium in Te vno conseruari, Regno & Orbi gratulamur. Illos igitur non tam imitatione à Te expressos, quàm Tuarum virtutum coloribus ad omnis æui exemplum absolutos, humilis & deuota ACADEMIÆ Nostræ subiectio Tuo conspectui sistit. Permittet Tuæ benignitatis facilitas nos vel mutam nubium gratitudinem æmulari, quæ eodem, quod à Sole acceperunt, lumine plures Solis imagines depingunt, vt vnius splendorem repræsentent. Partiri enim cogitur animus, cùm ea, quæ nonnisi in pluribus reperiri posse putauit, vnius capacitas suâ immensitate conclusit. In plures de Sanguine Tuo Reges cultum imbecillitas nostra diuidit, quia vni Tuæ magnitudini parem venerationem afferre non potest. In Tuis Te Maioribus colit: scit enim ingentes fluuios in fontibus faciliùs coronari. IAGELLONES Patriæ Patres, quos in publica commoda Tua Virtus animat, Nomini Tuo consecrat: atque vtinam plures à Te, Tecum vnà florentes aspiciat, vt vtrinque deuota Populorum submisio reperiat in quibus Te adoret.

Sacræ Regiæ Maiestati Vestræ

humillimè deuota

ACADEMIA VILNENSIS SOCIETATIS JESV.

VLADISLAVS IAGELLO

Sinum Polonæ libertati aperuit
in quem libentiùs concessit,
Quòd Prognatum illis esse acceperat
quibus nec Roma suo exemplo, vt seruirent, persuasit.
Alterum (cùm Patria degeneràsset) orbem quæsierunt,
In quo de seruitute triumpharent;
Nusquam meliùs Romani, quàm vbi Liberi.
Felix
Lithuania, quæ Romà Tyrannide exacta
Libertatis spiritum excepisti.
Animauit ille diu LITHVANOS, SAMOGITAS, RVTHENOS,
Romanus semper, Magnus, ac Liber.
At
In VLADISLAO JAGELLONE tantò ingentior est visus;
Vt suam illi Poloni Libertatem, Regnum, & Regni consortem
darent.
Reperit magnus Animus quod tantæ liberalitati refunderet.
Nam
Silesios hostilia meditantes consilio anteuertit,
Manu oppressit, Spiritum victis ademisset,
Nisi
Victoris clementia respirium in Polonà
Libertate dedisset.
Pari in Teutones animo atque successu mouit,
duplici bello victos, armis, castris, vrbibus, spiritu exuit,
vt in tot hostium capitibus æternū Polonæ felicitatis
Capitolium erigeret.
Perennis quoq; Coniugij nexu Lithuaniam Poloniæ copulauit,
Optimus vtriusque PATRIÆ PATER,
Cui
CASIMIROS, ALBERTOS, VLADISLAOS,
ALEXANDROS, SIGISMVNDOS,
Sui Sanguinis, Virtutis, ac Triumphorum Hæredes, hucusque,
Absens, Præsentes sufficit.
Vt in Filijs ac Nepotibus immortalis,
ab vtràque Republicà orbitatem arceat.
LITHVANIA tamen
quæ se orbi semel genuit,
Vt bis Parentem agnosceret,
Viuens adhuc perfecit.
Cùm
Diuinæ illi Fidei animam inspirauit.
Legis Christianæ in Comitijs Vilnensibus Ciuibus Imperator,
in Campis & desertis Dictator factus.
Ad solidæ enim Maiestatis decus pertinere putauit,
Cœlo dignis imperare, & eosdem cum Deo ciues censere.

VLADISLAI IAGELLONIS

De Crucigeris nobilis victoria, quorum Magister, REGI, & Fratri eius ALEXANDRO WITOLDO per contemptum ante motas acies, duos gladios miserat.

Lubrici mucro specimen fauoris
In pios languet: magis impiorum
Cæde nutritus calidas cruore
Expiat iras.
Teutonum, frustra, periture Princeps,
Ante quàm Lechas videas cohortes
Ludis Heroëm, sed iniquus almis
Augur in armis.
Non tuis audet gladijs in Hostem,
Non tuis armis tua tela LADISLAVS eludet, proprijs triumphis
Sufficit ipse.
Nam tuus mucro muliebris, auro
Palleat quamuis rutiletque gemmis.
Fulget; at ferrum, chalybemque vitat
Frigidus ensis.
Dextra quæ talem moderatur ensem,
Hostium nomen timet, & fugaces
Inserit pennas pedibus, relicto
Non bene campo.
At JAGELLONIS gladium videbis,
Teutonum insertum iugulis, minacem
Faucibus duris, rigidumque vastis
Corporis vmbris.
Dexteram cernes animo potenti
Supparem; namque arma nihil timenti
Proderunt, excors animus fugaces
Si regit artus.

VLA-

VLADISLAVS IAGELLO-
NIVS VARNENSIS.

Cùm
Breue ei vitæ ſpatium Fata definiſſent.
Fortuna maturauit Imperium.
Nouenni Poloniam tradidit,
Sexennio poſt Hungariæ Malum aureum adiecit,
at ille animo JAGELLONICO Fortunam prægreſſus,
irritauit Dominam,
vt licentiùs in corpus matureſcentis ferro decerneret,
quæ pomo & auro cum Puero luſerat.
LECHICVS ALEXANDER
Macedoniam ſuis imparem armis teſtatus,
Sclauónias Prouincias ferro expurgauit,
incolarum prius reſperſas ſanguine.
Hoſtium cæſorum capita,
non in acie cadentium corporum,
ſed ſignorum captorum numerò,
Et Amurathis, cum exercitu pro pace ſupplicis lachrymis,
cenſuit.
Vtinam porrò ille
lacrymis ſuis ardorem pugnandi in REGE extinxiſſet,
Varna
non tam ſuo nomine,
quàm noſtrâ clade nobilis,
Cannas nobis non exhibuiſſet.
ad quam VLADISLAVS
paulò ante Victor, iam victus,
Periurij quo aſpergebatur maculam
Sanguine proprio diluit.
Non tam Hoſtium virtute,
quàm fraude ſublatus.
In hoſtico ſanguinem fudit,
corpus proiecit,
Vt hoſtem in viſcera Patriæ ruiturum,
ſanguine mergeret;
Corpore
vt ſcopulo frangeret.

VLADISLAI TERTII

ad Varnam cæſi Generoſus animus.

Siue ſublimi manifeſtus oſtro,
Aut fugam Sortis meditantis alto
Excidit curru genialis almi
Sanguinis Hæres,
Triſtibus nunquam ſepelitur vmbris
Degener. Sol eſt? Generoſus ardet;
Ingruunt nubes? Generoſus ardor
Nubila neſcit.
Ferueat moti licet ira Pontis
Affluat fuluæ licet vnda terræ,
Tam LADISLAVS placidis mouetur,
Quàm vel iniquis.
Seu triumphali trabeâ decorus,
Seu triumphatus: ſimiles meretur
Laudis Auguſtæ titulos, paremque
Victus honorem.
Vicerat? Fortem coluêre regna:
Sclauones veram ſobolem Gradiui:
Herculem victus Macedo, timebat
Thracia Martem.
Victus? at forti Patriam periclo
Texit: in vallum poſuit cadauer,
Sanguinem in flumen. pretioſa multùm
Littora Lechis?
Viuet & nullo morietur æuo
Fama florenti melior Cupreſſo;
Fama formoſo potior metallo
Ibit in annos.

CÆCI-

C A S I M I R V S

Felicioribus auſpicijs PARENTI
quàm FRATRI propinquior,
Felicior futurus,
Si eà ſemper felicitate in Crucigeros,
quâ in Valachos aciem direxiſſet.
Sed auerſum ſemel vultum,
redintegrato prælio Victoria reddidit,
Cùm tot REGI hoſtium capita adnumerauit,
Vt tardiùs viciſſe gauderet.
Virtute partam victoriam non impare ſucceſſu
clauſit,
Nam
præter Pomeraniæ, Michlouiæ, & Culmæ acceſſionem,
æternâ pace ſub eo Polonia effloruit:
P R V S S I A M
Toties armis Polonicis attritam, & exhauſtam,
Oleæ ramis recreauit,
EZIGERO Tartarorum Tyranno
ita formidabilis erat,
Vt eum à ſuo nutu ſuſpenderet.
Cæteros,
In quos ferrum non ſtrinxit,
humanitate expugnauit.
Principibus Ciuili tumultu vexatis
Aſylum in ſuâ manu oſtendit,
SACHMETEM Turcarum Imperatorem VILNÆ,
Et CAROLVM Daniæ Regem (à ſuis pulſos)
G E D A N I,
eà benignitate excepit,
vt vbique terrarum abiecti,
apud C A S I M I R V M ſolum
Reges ſe eſſe meminiſſent.
Dignus profectò,
Cui clementia thronum
in annos quinque & quadraginta
prorogaſſet,
quinque de Filijs REGES,
DIVVM vnum,
alterum ECCLESIÆ Purpuratum
dediſſet.

C V L A-

CASIMIRVS IAGELO

Sachmetem Turcarum Imperato-
rem, & Carolum Daniæ Regem, ſupplices
profugos ſuſcipit.

Nobilis portus miſeris, aſylum
Regibus vulgi rabie petitis
Naufragis Ponti CASIMIRE nautis
Sydus amicum.
Thracicus Sachmes tibi ſupplicantem
Verticem acclinat, Dominasque lambit
Baſijs plantas, Lechicamque verrit
Syrmate Terram.
Daniæ Princeps Carolus, minacem
Plebis iratæ fugiens furorem,
Te ſuo Portum Pelago, ſuisque
Poſtulat vndis.
Fluctuat? dextrâ miſerum leuabis.
Mergitur? vitam dabis, & ſalutem.
O Pharus! Regum ô Cynoſura CASI-
MIRE periclis.
Non triumphatis toties Gelonis
Gloriæ meſſis tibi tanta creuit,
Quanta ſeruatis tibi de Dynaſtis
Vernat ariſta.
Credo! Seſoſtris Dominus Canopi
Regibus vectus generoſiore
Floruit Lauru! meritisque famæ
Paſcitur annis!
Gloriam nutrit facilis petenti
Dextra: clementes animos perennat
Fama, quam celſo vehit innocens Cle-
Mentia curru.

VLA-

VLADISLAVS IAGEL-LONIVS HVNGARIÆ ET BOHEMIÆ REX.

Ea erat de VLADISLAO apud ſuos,
atque Exteros opinio,
Vt ad vindicandam Patrui mortem,
Parem Indolem, ac Nomen ſortitus videretur.
AD
Sceptra itaque Vngariæ inuitatus,
Tantò promptiore animo acceſſit;
Quantò propior hoſtis erat,
Quem VLADISLAI Patrui Manibus immolare deſtinauit.
Optimum
Magnus animus augurium dabat,
Nec vinci poſſe magnitudinem dubitauit,
Quæ aliorum diſſidijs, ſuâ fraude, & latrocinijs
creuiſſet.
ALBERTVM Germanum POLONIARVM REGEM
ijſdem ſtudijs incenſum,
Ad egregiam belli & vindictæ ſocietatem euocauit,
Vt vnum in Fratribus Hoſtis robur,
eandem Patruus pietatem ſentiret;
Cui
Magnum vterque poſituri erant apud barbaros monumentum;
niſi Valachi perfidia interceſſiſſet.
Primi conatus irriti,
maiores inuicto animo ſtimulos addiderunt.
Nam, Et
ſecundis prælijs Turcam ſæpe vexauit,
Et de reponendâ illi tum ſuâ priuatâ,
tum publicâ Chriſtiani nominis iniuriâ,
cum SIGISMVNDO Fratre
POLONIARVM REGE,
& MAXIMILIANO ROMANORVM IMPERATORE
Viennæ deliberauit.
Obtulit
Vtriusque Bohemici ac Vngarici Regni vires,
Vt cognati ſanguinis veſtigia,
hoſtili cruore
aut elueret, aut mergeret.
Sed
cogitatione tantum ac propoſito deſignare id magna
Mens potuit,
Nam ſupremum gloriæ fructum
alteri VLADISLAO
fata ſeruàrunt.

VLADISLAVS IAGELLONIVS

in Hungariæ, & Bohemiæ throno collocatur.

Aurei non ſic ſpecies metalli,
Non Erythrei paribus Lapilli
Fulgurant flammis, varijsque diues
India gemmis.
Purpuræ quantùm ſociata Virtus
Fulget, & latis ſpatijs in orbem
Porrigit lucem, rapit & remotas
Lumine gentes.
Hæc VLADISLAI prohibet latere
Abditum Regnis Patrijs decorem,
Pannones celſo ſolio reponunt
Lumen amicum.
Inde vicinos iaculatus ignes
Regius vertex, paribus Bohemos
Euocat votis, geminare frontis
Lumina dignus.
Regios dignus geminare faſces,
Vna quo Regni minor eſt corona,
Dignus auro bis, bene qui receptum
Protegit aurum.
Patrui Manes generoſus vltor
Ardet audaci recreare dextrâ,
Thraciæ ſæuum impauidus Tyrannum ad
Bella popoſcit.
Fata ſed magnis inimica cœptis,
Inuident Laurum, meritasque palmas:
Corriget ſortem, Patruique fatum
Dextra Nepotis.

D I-

DIVVS CASIMIRVS

Quidni Regum Faſtos exornet?
Quem & altior Maieſtas Populis adorandum Cœli ſolio recepit,
Et magnus animus quantùm Regibus emineret, oſtendit;
Cùm
Sub coronarium aurum, quod ei Hungaria detulit,
ire recuſauit.
Confuſum vidiſſes ambitionis ordinem,
dum peterent illi qui dabant,
Ille ad quem ambitus pertinebat, Regnum abnueret;
Imò daret, cùm non acciperet oblatum.
Facilè
ſublimem animum qui ſceptra calcare potuit, Cœlo admouit
Delicijs alij fouendis Purpuram induunt,
Regio ille cultu arma in cœli expugnationem tegebat.
Manus
Quas ambitioni ſubtraxit, piâ in ſe crudelitate armauit,
Templum
quod cœli armamentarium eſſe nouerat,
non diebus duntaxat, ſed noctibus pariter,
ſolo tenebrarum horrore circumſeptus adibat,
Vt quandoq; vigilum manus præ foribus excubias agentem,
Ex ſolius patientiæ miraculo agnoſceret.
Nihil in vultu ad Maieſtatis opinionem,
Nihil ad lætitiæ amœnitatem defuit,
Animus per omnia Regius, & in cœleſtium meditatione
Publicæ ſalutis memor emicabat.
Vt firmiſſimo Religionis nexu Ciuium animos colligaret,
Legem à Patre impetrauit,
quâ contumaces diſſidentis Sectæ Spiritus
lentâ temporis morâ extingueret.
Dum Fana ſemel vetuſtate collapſa,
Ad errorum conſpirationem conſurgere prohiberet.
Efficax tanto malo, promptum,
& ſine clementiæ detrimento remedium,
Ita in alios benignitatem ſeueritate temperauit,
Vt totum in ſe aſperæ dimicationis impetum conferret.
Morbus & mors, (cùm in Medicis ſpes non eſſet)
ad thalami neceſſitatem cogebant,
At ille morbum, & mortem elegit, ne Sibi & voluptati indulgeret;
Sed qui inter Patris trophæa mundum ingreſſus eſſet,
Cœlum, Sui, Naturæ, & Mortis Victor intraret.
Reperit & poſt mortem quod vinceret,
cùm properantibus in obſequium elementis,
Nunc per inuios hactenus fluuij vortices exercitum duceret,
Nunc curuli nube inuectus victoriam ex alto Lithuanis demitteret.
Tantùm intereſt in Victoriâ ſpiritum effudiſſe,
vt cùm victor animus æternitatem cœperit,
Finem victoriæ neſciant.

D. CASIMIRVS

Ad Regnum Hungariæ inuitatus.

Te ſuum dicent CASIMIRE Regem
Nobiles Lechi, Litauiq; fortes,
Pruſſus ad cunas iacet, & Bohemus
Sceptra reponit.
Quantus in Patris ſalit inde pectus
Gaudij ſenſus? quibus auſpicatæ
Vocibus Proli memorat futuros
Augur Honores?
Spes ſed ingentes, cupidæque mentis
Vota non paruo ſpatio relinquis,
Syderum æterno redimire frontem
Dignior auro.
Hungari fruſtra meritis minorem
Deferunt Magno Capiti coronam,
Magna te cœli petit aula Regem, &
Celſior orbis.
Inde, ſeu fractas Aquilo procellas
Suſcitet rurſum, vel iniqua Baltis
Sæuiat fluctu, reuehatque vaſtis
Bella carinis,
Pacis aut ſemper dubius Gelonus
Bella furtiuo meditetur auſu,
Aut ruat totis metuendus in nos
Boſphorus armis;
DIVE non vanas iaculare nubes,
Sentiant Lechis inimica Numen
Pectora iratum, meritas & æqui
Fulminis iras.

IOAN-

IOANNES
ALBERTVS.

Imperij Auiti, non Fortunæ Hæres;
Animo, & manu promptus,
infelicitate impeditus,
Præceptam cogitatione victoriarum metam non attigit
Bonitate ingenij sui,
Alterius fædifragas pollicitationes mensus,
explicatum exercitum implicatæ fidei concredidit;
è campis Patrio Marti propitijs,
In inuias extractus syluas,
Virentem palmis sub tot Regibus Poloniam
Infelicibus auspicijs adussit;
Semel edoctus
vt perfido aures subtraheret,
etiam animum fidelissimum commodauit;
Inermem & synceram dexteram,
cum armatâ & subdolâ composuit,
Bellum cogitanti Valacho, pacem dedit.
Dum
iniurias Patrui persequitur, Se propè amisit.
Didicit pernicioso sibi experimento,
Perfidiam veniâ non placari.
Quæ
non tam fructum Clementiæ cogitat,
Quàm
apertum scelus alio scelere tegere conatur,
Dum ei exitium parat
Quem conscium criminis sentit.
Feliciore omine
Altero in Turcas bello cœlum mouit,
Dum enim
in Regni fines vt prædones se effundunt,
Hybernâ tempestate euersi
Quadraginta millibus pauciores in patriam remeant.
Regiæ hoc datum Pietati,
Vt cœlum in hostes armauisse crederetur.

IOANNES ALBERTVS

Irrumpentes Scythas cœlitus obortæ tempeſtatis auxilio profligauit.

Nubibus clauſi properate fontes
Perfidi in pœnam capitis, ruinam
Ferte, feralis metuenda peſtis
Fundite tela.
Regis ALBERTI pia vota Cœlo
Detrahunt imbres: & emace luctu
Nubila imprægnant, pluuijsq́ ſudum
Æthera condunt.
Cæteri vibrent gladios in hoſtem,
Caſſides pulſent galeis, refundant
Tela pro telis, & acuta pilis
Pila retundant.
Quis tamen ſortem ſtabilem Gradiui
Credidit? pugnas, & in arma pubem
Promoues? ſternet malus expedita
Agmina caſus.
Huic ego pronos voueo triumphos,
Huic ego fuſos video Tyrannos,
Cui ſerenatus face, fonte, telis,
Militat Æther.
Ite pugnaces Aquilæ, & tremendis
Ferreæ telis properent cateruæ,
Ite Corytis, gladijs, ſagittis
Condite Solem:
Hinc Pharetratus numeroſiore
Miles intendat clypeo ruinam,
Vnico lectas acies Olympus
Obruet ictu.

ALE-

ALEXANDER

Ex DVCE LITHVANIÆ,
in REGEM POLONIÆ lectus,
initia imperij iniquiora passus,
fortunatissimo exitu coronauit,
FORTISSIMVS PRINCEPS,
quem
primipila calamitas cùm deijcere laboraret,
quia inuictum vidit,
extulit.
Omen victoriarum fuit,
cum aduersitate luctari, & vincere.
Maximum telum Fortunæ sensit,
cùm
Fratrem FREDERICVM
& Matrem ELISABETHAM extulit,
Motus inter Sacrum,
& Equestrem Senatum, ita composuit,
Vt pristinæ authoritati, quâ fruebatur, relinqueret,
& pacaret.
Munificentiam eius Annales deprædicant
& aliorum Regum liberalitati præponunt.
Quadrienninm erat,
quo ad Imperij gubernacula sedit,
& periculum omnis ætatis fecit.
Illibatus viribus, multorum iacturam sensit,
Ægritudine Corporis tactus,
Fortunam auersam recepit.
Scythas ita per Legatos fudit,
Vt
nuncium cladis, non reperirent in Patriam:
Ita Scythici nomen meruit,
Vt illud ad vrnam deferret.
Vel hinc felicissimus,
quod
cùm vitam clauderet,
certior de victoriâ factus,
non hîc breuem triumphum egisset;
Sed cùm victoriâ
è terris ad Cœlestem palmam properâsset.

A L E X A N D E R

Morti proximus de Victoria ex Scythis certior redditur.

Hostis hybernæ populator oræ
Concanus Lechis famulatur armis,
Ferte pugnaces aliò sagittas
Littala pubes.
O Polo, PRINCEPS, Superisque care,
Quem rapit cursus melioris æui
Dum fauens pandit tibi Cœlicas Vi-
ctoria portas.
Palma quæ nostris viret in triumphis,
Sæpiùs ventis laceratur: Axe
Quæ viret (quò tu properas) ruinam,
Fataque nescit.
Hîc vbi prædo volitauit hostis,
Matribus luctum, puerisque questus
Exprimens, fortes vbi fraudulentus
Vertit aceruos.
Pace frondescunt tua regna, pacem
Nobili plausu geminant, procellis
Abstinent campi, rediuiua tollunt
Oppida frontem.
Id tuus certè meruit triumphus,
Quem (pharetratas Scythiæ cateruas
Dum Lechus præ se glomerat,) mereris
Hospes Olympi.
Vrbium Lunæ rapiuntur amne
Ocyùs; claudi tua sed trophæa
Nescient ripis, sterili datura
Nomina Ponto.

SIGIS-

SIGISMVNDVS
PRIMVS.

Triumphis Magnum, Prudentiâ, Vlyssem superauit;
Diuturnitate Imperij AVO proximus,
Victorijs ad Herculem, ætate ad Nestorem accessit,
SCYTHICVS, VALACHICVS, MOSCHOVITICVS,
PRVSSICVS.
Quidquid Fortuna Fratribus vel negauerat,
vel subtraxerat,
Eius Gloriæ reseruauit.
Primus Regum Poloniæ
Mazouiæ Ducis radium
suæ Coronæ addidit;
Captiuos in Scythicâ acie, suis auspicijs
in hostem armauit,
& ad victoriam vinculis absoluit.
Ex Moschouiâ incruentam retulit palmam,
trecentorum suorum armis quadraginta duo millia cecidit.
Sanguine, Patriæ splendorem illustrauit.
Primus irreligiosum Prussiæ Magistrum
Quem alij Reges armis exuerant,
habitu mentito spoliauit.
Ducalem tamen ei pileum, Feudi titulo, dedit,
ne religione ampliùs odium tegeret.
Iniurias in Valachos prouocatus refudit,
Optimam belli aleam ratus ex iustissimâ nasci causâ.
Filium AVGVSTVM, Collegam,
Infantem, ferè, in Imperium, vocauit,
Vt tot Nationum Victor
REGEM regeret.
Felix CONIVGE,
Quam BONAM accepisset;
Felicior FILIO,
Quem SIGISMVNDVM reliquisset;
Felicissimus FILIA,
In quâ JAGELLONES conseruâsset.

SIGISMVNDVS PRIMVS

Prussiam Feudi nomine Poloniæ Prouinciam facit.

Inclytum Solis iubar, æuiternos
Suggerit nostræ radios coronæ,
Dum SIGISMVNDO peperit recentem
Prussia Palmam.

Præter affines vitijs dolos, &
Desidis lucri pretium; omne casto
Exigit regno scelus, & potenti
Fulmine sternit:

Est parum mores reuocare lapsos,
Et Patrum sensus, veteresque ritus,
Est parum puro similes Olympo
Scribere leges.

Addit Augustæ radios coronæ
Prussiæ magnum decus, inclytoque
Viuidus lucro, meliore terras
Lumine vestit.

Prussus at lassas acies relaxet
Pacis æternæ studijs, & actam
Martis lustris recreet petitâ
Pace iuuentam.

Saucium bellis latus, inquietæ
Dum studet pugnæ, releuet suaui
Fœderis nexu, vacuasque ponat
Vertice cristas.

Legibus concors animisque, si fors
Arma poscamus, sociale iungat
Brachium, Martis comes, & triumphi
Proximus adsit.

SIGIS-

SIGISMVNDVS
AVGVSTVS.

Par Tanto Nomini,
Quem decennem, Sexagenario Maior PARENS,
parem ſibi credidit,
cùm Maieſtatem partitus COLLEGAM nominauit.
à Natali die Nomen ſortitus,
cùm ſuo Nomine Menſes, & Anni
ſine iniuriâ ſignandi eſſent.
Orbis miraculum,
cùm ex euentu non ſolum factorum,
ſed & verborum, ſe Regem probauit.
Vnioni duarum Nationum, cuius fundamenta PROAVVS iecerat,
AVVS cum PATRVIS & PARENTE vix promouerant,
deſideratiſſimum apicem impoſuit.
Id erat primum, quod in limine throni expetentibus promiſerat.
Alterum
Omnibus difficile, multis incredibile, Soli AVGVSTO facile,
Legum executio fuit.
Fecit hanc citiùs quàm dixerat,
feliciùs, quàm omnes ſperauerant.
Regni viſcera cùm pace compoſuiſſet,
Fines armis illuſtrauit.
Omnibus in Moſchos prælijs Victor,
MOSCHOVITICI titulum tuliſſet,
niſi NEPOTVM Gloriæ reſeruâſſet.
Liuones, & Suecos armis attriuit.
Fidem publicam à Gottardo Ketlero accepit:
PATRE hâc in re non inferior,
Quòd Ille Pruſſiam, Ipſe Curlandiam,
Principe impoſito, Poloniæ Prouincias ordinâſſent.
Quietis tandem publicæ Tutor,
cùm PATREM Imperij diuturnitate æquâſſet,
Non priùs oculos in mortem,
quàm gladium in vaginam, condidit.
Pacem ita firmam cum Moſcho icit,
Vt
annuum Interregnum
ſine belli metu ciues exegerint.

SIGISMVNDVS AVGVSTVS
Moſchorum Domitor.

Pone mordaces Sobolis futuræ
Magne Rex curas, Patriæ Curules
Qui regant, ſurgent, JAGELONIS æuo
Linea curret.
Magna te poſcunt Patriæ perîcla,
Magna telorum ſeges, & Gradiui.
Barbaras ferro facili quid hæres
Fundere turmas?
Agminum ſpecta ſonitum, & canoros
Hoſtium pronâ lituos bibe aure:
Non vides quantâ ferus ecce ſpumat
Moſchus ab irâ?
Sed tuis cedet iaculis, tuæq;
Dexteræ: non, ſi repetat cruentos
Perfidus campos, meliore flectet
Arma calore.
Barbarus ſanguis generoſiores
Impetus neſcit, pecudumq; ritu
Spiritum ſegnem bibit, atq; craſſo
Tramite ſerpit.
Ruſticos neruos Lechici Monarchæ
Nobilis ſoluet calor, aridiſq;
Hauriet ſuccum capulis, & armis
Obruet arma.
Nec ſatis Moſchi domuiſſe robur;
Cerne quàm diues tibi Pompa laudum
Naſcitur, qui ſis, Gothus experiri
Tentat in armis.

SIGIS-

SIGISMVNDVS TERTIVS

PARENTEM,
quem (vt amoribus Ciuium ſubtraheret) Æmulus Frater
tenebris damnauit,
Natus ad Liberæ Gentis Sceptra,
Luci, ac Regno dedit.
Vt non fruſtra Controuerſiam moueres,
An Filij Parentibus par reddere non poſſint?
Vt
JAGELLONIVM agnoſceres,
Hæreditariam in Matre pietatem amplexus,
PATRI in fide reſtitit.
Imperare dignus, qui cano in pueritiâ ſenſu
Imperij terminos non ignorauit.
Ad Regnum POLONIÆ
Partium ſtudio inuitatus, totum Æmulo excluſo occupauit,
AVGVSTAM tamen AVSTRIAM & throni
& tori conſortem fecit.
Malè fœderatas Ciuium acies, quas paucorum error,
Multorum Fatum armauerat, paruâ manu compreſſit,
Clementiâ ne perirent prouidit,
Benignitate ſibi ſuiſque reddidit.
Sic Ciuium animos ſibi quandoque infenſos,
Semper vincebat, vt parceret;
ita parcebat, vt vinceret.
Hoſtem externum nullum habuit, quem timeret;
In nullum dextram tulit, à quo non timeretur.
Moſchorum & Regiam, & Ducem cepit.
Grandi Europam metu liberauit,
Cùm
Effuſas totius Aſiæ vires Polono robore
Sine exterorum Principum ſubſidijs repreſſit.
Turcicam Lunam ita ad luminis defectionem coëgit,
vt pudendos Oſmanus vultus nunquam ampliùs
de tenebris extulerit.
De Scythis multæ victoriæ frequentiâ æſtimationem perdiderunt.
Coactus & in ſanguinem pugnare,
Degeneres Propinquos
non minùs fortitudine, quàm æquitate ſuperauit.
Annos in regno ſex & quadraginta bellis, victorijs, & triumphis
perpetuis exegit.
Conſorte omnium (ſi principia exemeris) MAGNO VLADISLAO:
Quem
moriens, Hæreditarium Sueciæ Regem,
Moſchouiæ Ducem,
& votis omnium Polono Diademati deſignatum, reliquit.

SIGISMVNDI TERTII

Gloria Superstes.

An SIGISMVNDVM tumulo repostum
Creditis Lechi? solito gubernat
Sarmatas Sceptro, Patriamq; suetâ
Luce coronat.
Ille fatali Rhodopen tumultu
Impulit, frontis tumidum vt cacumen
Sterneret Lecho, dominata multis
Impia terris.
Ille dum parmam, facilemq; magno
Vertici infudit galeam, comantes
Euibrans cristas, radijs pauentem
Terruit Istrum.
Terruit Lunam studijs ferocem
Martis: à forti capuli nitore
Langüit Pontus, cecidit liquente
Cynthia cornu.
Quid canam Moschos toties cruentis
Prælijs fusos? reduces cohortes
Ille censebat, numerabat atra
Funera Moschus.
Quid canam fractos toties Gelonos?
Quid Dahas stratos, timidosq; Colchos?
Quid Scythen? dirumq; Tyran? quid alt.
Littora Xanthi?
Fulgurat Martis sonitu, sed omnem
Præripit palmam Pietas, suâq;
Luce conuestit, meritoq; cingit
Tempora serto.

VLA-

VLADISLAVS IV.

Magna & Solius VLADISLAI laus,
ad Liberæ Gentis Fasces sine Æmulo accessisse.
Regum nemo, aut Principum repertus,
Qui
in medio positum, & votis omnium patens Regnum,
peteret,
Cùm VLADISLAI decora,
& Polonorum studia, cogitaret.
Solus vt regnaret, Orbis totius calculum meruit,
quasi omnium Regnorum designaretur
IMPERATOR.
Tot Reges, atque Principes Æmulos vicit,
Quot erant quibus spem, & Ambitum præclusit.
Per Amicorum igitur, imò & Hostium vota
ad Solium euasit:
Illorum amicitiâ, istorum metu suffragante;
Quibus
tot bellis inuictam fortitudinem ostendisse,
& maximis Terrarum Regibus terrorem iniecisse,
maximum ad capessenda regna momentum erat.
Pacatum quod erat toto Interregno sceptrum,
vbi in manus venit, in gladium exijt.
Facilis Victori Moschus,
& ex vsitatâ sub Ducibus seruitute,
ad conspectum ELECTI Ducis pauidus,
vt facilè antea caput submisit, ita nunc manus dedit.
Facilem quoque Victorem reperit,
ità sanguinis alieni parcum, vt etiam lacrymas sisteret,
ità in corpora clementem, vt vmbris quoque parceret.
Nec sine omine
cum Moscho Hæreditarij Polonorum Hostes Turcæ
vix inauguratum Regem bello lacessiuerunt,
Vt Spiritu Suo illum digniorem, cùm cæderentur, ostenderent:
vt suos annos illius ætati adijcerent.
Quanquàm
Talem eis victorem Fortuna obtulit,
qui dare, quàm accipere salutem paratior,
Hostiũ ruinam non suæ voluntati, sed illorũ infelicitati adscriberet.
Arma deinde Sueco ostentauit, & Pacem persuasit;
Perditam Prussiam in fidem recepit.
Rebus domi compositis, extra pacatis,
CÆCILIAM RENATAM AVSTRIACAM,
Imperatorum Filiam, Sororem, Neptem,
ad Regnum, & torum assumpsit,
Quam ex suo Orbis voto
REGVM MATREM salutet.

VLADISLAVS

QVARTVS
Turcicus, Moſcouiticus.

Credulas, ſpero, dabitis canenti
Sarmatæ mentes, Lechicæ coronæ
Additur PRINCEPS nouus, Orbe maior,
Non minor Aſtris.
Biſtonum denſas domuit Phalanges,
Artacen forti gladio ſubegit,
Boſphorum vinclis, geminoq; ſtrinxit
Strymona nexu.
Æmus ad tantos tremuit labores,
Hebrus infracto ſtupefactus auſu,
PRINCIPIS Palmas veneratus, æuum in
Bella ſpopondit.
Mollijt Moſchos acie, & Tiaram
Imperî ſignum meritus reliquit,
Enſe non auro ſolitus proteruis
Dicere iura.
Nunc vbi Moſchi poſuêre tela,
Tela Lithuanis inimica telis,
Marte ſuſpenſo dedit inquieto
Otia regno.
Condito clemens placiduſq; telo,
Pace firmatas moderatur oras,
Aurea vt nobis redeant abacto
Sæcula ferro.
Regnet, & Patri Sobolem propinquam
Moribus gignat, Patriamq; clarâ
Prole fœcundans diuturna condat
Tempora Lechis.

